

Fanaatiliste koorijuhtide uus põlvkond

Kontserdisari „Noored juured“ 3. XI Tallinna Metodisti kirikus. Noorte koorijuhtide kontserdil esinesid rahvusoperi Estonia poistekoor Juhaniid, kammernaiskoor Sireeni, Nuku koor, Inseneri meeskoor. Dirigeerisid Jaanika Kuusik, Ülle Tuisik, Tõnu Sinipalu, Saale Kreen, Jaanus Väijaots ja Kuldar Schüts.

LIISA HÖBE

Hingedeaeg on olnud Eesti koorimuusikale viljakas. Mõned päevad enne kontserti „Noored juured“ sai nautida Tallinna Jaani kirikus neidudekoori Kammerhääled kontserti Hugo Lepnurme muusikaga, novembri esimese nädala lõpus oli koorimuusika konverents, novembri keskpaigas on oodata kammerkoori Head Ood, Vend! kontserte. Nende ürituste ühisjooneks on noorte dirigentide panus.

Oktoobri lõpp ja novembri algus on kooridele meelepärane esinemisaeg: kaks töökast kuud on seljataga ja töö septembris õppima hakatud kooripaladega

hakkab vilja kandma. Kontserdisarja „Noored juured“ korraldab kooritühing eesmärgiga anda ülevaade Eestis tegutsevatest kooridest, mida juhatavad noored dirigendid. Siiski pole seesugune konveierkontsert, mis hõlmab nelja koori esinemist, sügise keskpaigale omasele rahu otsimisele soodne. Pigem mõjus kontsert kui minifestival, kuhu koorid on kokku tulnud selleks, et näidata, mida nad oskavad. Esimest korda seda laadi kontserdil publiku seas istudes tundsin kaasa oma vanematele, kes on tihti pidanud selliseid kontserte kuulama. Niisuguse formaadiga kontserdil oli süvitsi minna palju keerulisem, kui oleksin osanud arvata.

Kõige rohkem rõõmu pakkus kindlasti poistekoori Juhaniid esinemine. Kuna ma pole poistekoori kontserti niisama kuulama sattunud, oli see hea võimalus tutvuda nende laulmisega. Juhaniid laululusti oli põnev jälgida, sest kooris on palju ilmekaid kujusid. Tundus, et poistekoorigil oli Jaanika Kuusikuga hea kontakt. Esinemise lõpu poole läksid

poisid vabamaks ja kõige ägedamalt kõlas koreograafiaga rikastatud Riine Pajusaare laul „Mis muud“.

Mitme koori ühiskontserdil on võtmeküsimus repertuaar. Seekord olid koorid lähenenud kavavalikule erineva nurga alt. Kammerkoor Sireeni kava oli väga värvikas. Nad laulsid ladina, eesti, vene, saksa ja inglise keeles. Kohati tabasin end mõttelt, nagu polekski tegemist Eesti kooriga. Sireeni esinemist iseloomustavad kindlasti väga huvitavad seaded (näiteks laulu „Üks roosike on tõusnud“ vokaalsamblik seade). Oli tunda, et katsetati jõulukava. Ilmselt sellest tulenes ka teatav pinnapealsus – peensusteni pole jõutud veel tööd teha. Kõige rohkem häiris, et fraasialgused ja lõpud olid kohati harali.

Sireeni koosneb suuresti Ellerheina, Tartu ülikooli naiskoori ja ETV tütarlastekoorigi vilistlastest, kes on naiskooris kaua laulnud ega taha seega teha keskpärase koorimuusikat. Jäi mulje, et esitamiseks valiti just need laulud, mida on endal põnev laulda. Tean, kui

võimas tunne on laulda traditsionaali „Amazing grace“, aga esimest korda tundsin, et kuigi seade oli uhke ja esitatud efektselt, on seda „aruande“ tüüpi kontserdil ebaloomulik kuulata.

Nuku koori häälematerjal ja intoneerimisoskus jäi Sireeni kammernaiskoorige alla, kuid nende emakeelne kava mõjus loomulikumalt ja sobis hingede aega kõige paremini. Tundus, et tegemist on juba sisselauldud paladega. Sopranirühma ümar toon maalis originaalseid kõlavärve, mis viisid Põhjamaa heliloojate niigi endasse vaatava muusika veelgi sügavamale. Kõige põnevam avastus oli mulle Einjuhani Rautavaara eesti keelde tõlgitud koorilaul „Suveõõsel“, mis kõlas süngelt nagu sügismeenutus suveõõst.

Noorte dirigentide töö erineb olemuselt: üks asi on luua oma koor ja alles kujundada selle nägu, nagu Sireeni puhul, teine asi on otsida kontakti juba peaaegu kolmkümmend aastat koos käinud kollektiivi juures. Ilmselt sellest tulenevalt mõjus Inseneri meeskoor väga klassikaliselt. Lauldi eesti heliloojate muusikat eesti meele. Kuigi meeskoori partiis oleks oodanud rohkem puhtust, meeldis mulle idee kasutada

Peep Sarapiku „Õhturahu“ solistina Jaanika Kuusikut, kelle uskumatult helisev tämber lõi meeste karuste häälega põneva koosluse.

Noortest dirigentidest jäi kindlasti professionaalne mulje, nad on asjatundlikud ja töökad. Olen nõus Eesti kooriühingu esimehe Raul Talmariga, kes tõi 6. novembril Tartus eesti koorimuusika konverentsil välja, et dirigentide puhul tuleks sõna „professionaalne“ asendada sõnaga „fanaatiline“. Dirigendiametit ideaalkujul näeb ainult muusikaakadeemia koduste seinte vahel. Tööelus on noored dirigendid üle koormatud. Enamik koorikonverentsi vestlusringis „Kas dirigendiamet on päris amet?“ rääkinud noori dirigente ütles, et kooriga töötades kulub neil kolm neljandikku ajast administratiivse poole peale. Kui noor unistab dirigendikarjäärist, siis vaevalt ta kujutab ette just sellist tööd.

Eestis on peale kasvanud kindla vaatega uus dirigentide põlvkond. Neist õhkub juba varakult kujunenud austust koorimuusika vastu. Taotletakse originaalsust, mis väljendub repertuaarivalikus, kõlavärvides ja kooritöös üldisemalt. Loodame, et neil siiski jagub jõudu.